

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny. Planeta Nowa 6

oparte na Programie nauczania geografii w szkole podstawowej – Planeta Nowa autorstwa Ewy Marii Tuz i Barbary Dziedzic; Edycja 2024

na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą	na ocenę celującą
2	3	4	5	6
1. Współrzędne geograficzne				
Uczeń: - wskazuje na mapie (globusie) równik, południki 0° i 180° oraz półkule - podaje symbole oznaczające kierunki geograficzne - wyjaśnia, do czego służą współrzędne geograficzne	Uczeń: - wymienia cechy południków i równoleżników - wyjaśnia znaczenie podstawowych terminów	Uczeń: - odczytuje szerokość geograficzną i długość geograficzną wybranych punktów na globusie i mapie - odszukuje obiekty na mapie na podstawie podanych współrzędnych geograficznych	Uczeń: - wyznacza współrzędne geograficzne - oblicza rozciągłość południkową i równoleżnikową - wyznacza współrzędne geograficzne za pomocą aplikacji	Uczeń: wyznacza w terenie współrzędne geograficzne dowolnych punktów za pomocą mapy i odbiornika GPS
2. Ruchy Ziemi				
Uczeń: - wymienia rodzaje ciał niebieskich, planety Układu Słonecznego - wyjaśnia, na czym polega ruch obrotowy i obiegowy Ziemi - wyjaśnia znaczenie terminu <i>górowanie Słońca</i> - określa czas trwania ruchu obrotowego - demonstruje ruch obrotowy i obiegowy Ziemi przy użyciu modeli - wymienia daty rozpoczęcia astronomicznych pór roku - wskazuje na globusie i mapie strefy oświetlenia Ziemi	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>gwiazda, planeta, planetoida, meteor, meteoryt, kometa</i> - wymienia cechy ruchu obrotowego Ziemi - omawia główną następstwo ruchu obrotowego - wymienia strefy oświetlenia Ziemi i wskazuje ich granice	Uczeń: - rozpoznaje ciała niebieskie na ilustracji - opisuje dzienną wędrówkę Słońca po niebie w różnych porach roku - omawia przebieg linii zmiany daty - przedstawia zmiany w oświetleniu Ziemi w pierwszych dniach astronomicznych pór roku - wymienia następstwa ruchu obiegowego Ziemi - wyjaśnia, na jakiej podstawie wyróżnia się strefy oświetlenia Ziemi	Uczeń: - opisuje budowę Układu Słonecznego - określa różnicę między czasem strefowym a czasem słonecznym na kuli ziemskiej - wyjaśnia przyczyny występowania dnia polarnego i nocy polarnej - charakteryzuje strefy oświetlenia Ziemi	Uczeń: - wyjaśnia związek między ruchem obrotowym Ziemi a jej następstwami - określa czas strefowy na podstawie mapy stref czasowych - wykazuje związek między położeniem geograficznym obszaru a wysokością górowania Słońca - wykazuje związek między ruchem obiegowym Ziemi a strefami jej oświetlenia oraz strefowym zróżnicowaniem klimatów i krajobrazów na Ziemi
3. Środowisko przyrodnicze i ludność Europy				
Uczeń: - określa położenie Europy na mapie - wymienia elementy linii brzegowej Europy i wskazuje je na mapie - wskazuje przebieg umownej granicy między Europą a Azją - wymienia elementy krajobrazu Islandii na podstawie fotografii - wymienia strefy klimatyczne w Europie na podstawie mapy klimatyczne	Uczeń - wymienia największe krainy geograficzne Europy i wskazuje je na mapie - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wulkan, magma, erupcja, lawa, bazalt</i> - potrafi czytać klimatogram - wymienia i wskazuje państwa powstałe na przełomie lat 80. i 90. XX w	Uczeń: - opisuje ukształtowanie powierzchni Europy, położenie Islandii względem płyty litosfery - odczytuje informacje z mapy geologicznej i ogólnogeograficznej - posługuje się mapą klimatyczną - podaje różnice między strefami klimatycznymi, charakteryzuje zmiany liczby ludności Europy	Uczeń: - porównuje ukształtowanie powierzchni wschodniej i zachodniej oraz północnej i południowej części Europy - wyjaśnia przyczyny występowania gejzerów na Islandii - omawia strefy klimatyczne w Europie i charakterystyczną dla nich roślinność na podstawie klimatogramów i fotografii	Uczeń: - wyjaśnia wpływ działalności lądolodu w Europie, położenia na granicy płyty litosfery Islandii - wyjaśnia, dlaczego w Europie na tej samej szerokości geograficznej występują różne typy i odmiany klimatu - podaje zależności między strefami oświetlenia Ziemi a strefami klimatycznym

- wskazuje na mapie politycznej największe i najmniejsze państwa Europy - wymienia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności Europy - wyjaśnia znaczenie terminu <i>gęstość zaludnienia</i> - wskazuje na mapie rozmieszczenia ludności obszary o dużej i małej gęstości zaludnienia - wymienia starzejące się kraje Europy - wskazuje Paryż i Londyn na mapie Europy	- przedstawia liczbę ludności Europy na tle innych kontynentów - wymienia przyczyny migracji ludności - wymienia kraje imigracyjne i emigracyjne w Europie - wymienia cechy krajobrazu wielkomiejskiego - wymienia i wskazuje na mapie największe miasta Europy i świata	- czyta piramidę wieku i płci ludności wybranych krajów Europy - przedstawia zalety i wady życia w wielkim mieście - omawia położenie i układ przestrzenny Londynu i Paryża na podstawie map	- omawia wpływ prądów morskich na temperaturę powietrza w Europie - omawia wpływ ukształtowania powierzchni na klimat Europy - porównuje piramidy wieku i płci społeczeństw: młodego i starzejącego się - przedstawia korzyści i zagrożenia związane z migracjami ludności - porównuje Paryż i Londyn pod względem ich znaczenia na świecie	- przedstawia rolę Unii Europejskiej w przemianach społecznych i gospodarczych Europy - analizuje przyczyny i skutki starzenia się społeczeństw Europy - ocenia skutki migracji ludności między państwami Europy oraz imigracji ludności z innych kontynentów - ocenia rolę i funkcje Paryża i Londynu jako wielkich metropolii
4. Gospodarka Europy				
Uczeń: - wymienia zadania i funkcje przemysłu - wymienia znane francuskie wyroby przemysłowe - podaje przykłady odnawialnych i nieodnawialnych źródeł energii - rozpoznaje typy elektrowni na fotografii - wymienia walory przyrodnicze i atrakcje turystyczne w wybranych krajach Europy Południowej	Uczeń: - wymienia czynniki rozwoju przemysłu we Francji - podaje przykłady działów nowoczesnego przemysłu we Francji - podaje zalety i wady różnych typów elektrowni - omawia walory kulturowe Europy Południowej - wymienia elementy infrastruktury turystycznej	Uczeń: - wyjaśnia, czym się charakteryzuje nowoczesny przemysł we Francji - omawia zmiany w wykorzystaniu źródeł energii w Europie w XXI w. na podstawie wykresu - omawia znaczenie turystyki w krajach Europy Południowej na podstawie wykresów dotyczących liczby turystów i wpływów z turystyki	Uczeń: - charakteryzuje usługi we Francji - przedstawia zalety i wady elektrowni jądrowych - omawia skutki wykorzystania różnych źródeł energii dla środowiska geograficznego - omawia wpływ rozwoju turystyki na infrastrukturę turystyczną oraz strukturę zatrudnienia w krajach Europy Południowej	Uczeń: - omawia rolę i znaczenie nowoczesnego przemysłu i usług we Francji - analizuje wpływ warunków środowiska przyrodniczego w wybranych krajach Europy na wykorzystanie różnych źródeł energii
5. Sąsiedzi Polski				
Uczeń: - wymienia główne działy przetwórstwa przemysłowego w Niemczech - wskazuje na mapie Nadrenię Północną-Westfalię - wymienia walory przyrodnicze i kulturowe oraz atrakcje turystyczne Czech, Słowacji, Litwy i Białorusi - wymienia surowce mineralne Ukrainy i Rosji - wskazuje na mapie największe kraje geograficzne Rosji, sąsiadów Polski - wymienia przykłady współpracy Polski z sąsiednimi krajami	Uczeń: - omawia znaczenie przemysłu w niemieckiej gospodarce - wymienia znane i cenione na świecie niemieckie wyroby przemysłowe - rozpoznaje obiekty z Listy światowego dziedzictwa UNESCO w Czechach i na Słowacji na ilustracjach - przedstawia atrakcje turystyczne Litwy i Białorusi na podstawie mapy tematycznej i fotografii wymienia na podstawie mapy cechy środowiska przyrodniczego Ukrainy sprzyjające rozwojowi gospodarki - wskazuje na mapie obszary, nad którymi Ukraina utraciła kontrolę	Uczeń: - omawia przyczyny zmian w przemyśle w Niemczech w latach 60. XX w. - analizuje strukturę zatrudnienia w przemyśle w Niemczech na podstawie diagramu kołowego - charakteryzuje środowisko przyrodnicze sąsiadów na podstawie mapy ogólnogeograficznej - podaje przyczyny zmniejszania się liczby ludności Ukrainy - charakteryzuje relacje Polski z Rosją na podstawie dodatkowych źródeł	Uczeń: - przedstawia główne kierunki zmian przemysłu w Nadrenii Północnej-Westfalii - porównuje cechy środowiska przyrodniczego Czech i Słowacji - opisuje przykłady atrakcji turystycznych Czech i Słowacji - porównuje walory przyrodnicze Litwy i Białorusi na podstawie mapy ogólnogeograficznej i fotografii - podaje przyczyny konfliktów na Ukrainie - opisuje stosunki Polski z sąsiadami na podstawie dodatkowych źródeł	Uczeń: - omawia wpływ sektora kreatywnego na gospodarkę Nadrenii Północnej-Westfalii - udowadnia, że Niemcy są światową potęgą gospodarczą - udowadnia, że Czechy Słowacja i Ukraina to kraje atrakcyjne pod względem turystycznym - analizuje społeczne i gospodarcze konsekwencje konfliktów na Ukrainie - uzasadnia potrzebę utrzymywania dobrych relacji z sąsiadami Polski

